

XI. *Regeling der wijze van aanvraag om ontslag door leden der Staten-Generaal.* (Behandeling van een voorstel dienaangaande.)12de ZITTING.

ZITTING VAN WOENSDAG 1 DECEMBER 1819. (1)

(GEOPEND TEN 12 URE.)

Beraadslaging over de notulen van het gebeurde in de vorige vergadering; — Nadere beraadslaging over en aanneming van het voorstel van den heer Dotrengo betrekkelijk de wijze van behandeling van het door den heer Plasschaert ingediend verslag als lid der Kamer; — Ingekomen: Verzoekschriften.

Voorzitter, de heer van **Markel Bouwer**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 79 leden, te weten, de heeren:

Bijleveld, van Hees, Collard, Tinant, de Serret, Pijcke, de Langhe, Mesdach, Troije, Boeyé Pascal, de Snellinck, Fabry Longrée, Duchastel, van Heeckeren tot Kell, van den Hove, van de Male de Nijs, van Lochteren Stakebrand, Liefmans, van Kessel, Gendebien, Groeninx van Zoelen van Ridderkerk, van Utenhove, van Hogendorp, Surmont de Volsberghe, Duvelaer van de Spiegel, van Wickevoort Crommelin, Hennequin, de Moreau de Bioul, Camper, de Jonge, de Hemricourt de Ramioul, Metelerkamp, van Spaen van Biljoen, van Aefferden, Membrède, van Suchtelen tot de Haere, van der Bruggen van Croy, Faber, van Sytzama, van Meeuwen, Serruys, van Alphen, du Bus, de Melotte d'Envoz, Jarges, van der Kemp, A. G. Verheijen, Reyphins, Huytens Kerremans, van Heyden Reynestein, Geradon, Rosier, de la Motte Baraffe de Lesdain, Dumont, Maréchal, de Stockhem, Ingenhousz, Mesmaekers, van Randwijck van Rossem, van Heerdt tot Eversberg, Vilain XIII, Trentesaux, de Moor, de Leonaerds d'Achel, van Wassenaer Pancras, van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende, van Bommel, Estrix, van Toulon, Dotrengo, de la Vielleuze, Kemper, Clifford, Meeus, Cornet de Grez, Goelens, P. Tack, Cuypers en Huyssen van Kattendyke.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen. (2)

(1) Dit verslag is opgesteld naar 1°. de *Officiële Notulen* van het verhandelde in deze vergadering; 2°. *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 284; 3°. *Journal Général des Pays-Bas* n°. 432; 4°. *Provinciaal Dagblad van Noord-Brabant* n°. 98; 5°. *l'Oracle* n°. 338; 6°. *Antwerpsche Gazette* n°. 145; 7°. *Journal de Gand* n°. 340; 8°. *Gazette van West-Vlaanderen en Brugge* n°. 145.

(2) Bij de opgave van het verhandelde in deze zitting zijn voornamelijk gevolgd de verslagen van de *Nederlandsche Staats-Courant* en het *Provinciaal dagblad van Noord-Brabant*, die eensluidend zijn.

De **Voorzitter** merkt op, dat, alvorens de Vergadering op gisteren scheidde, door hem, namens haar, was geconcludeerd, dat de beraadslagingen over het voorstel van den heer Dotrengo gesloten waren, en dat derhalve deze conclusie in de notulen behoorde te worden ingelascht.

De Vergadering de inlassing in de notulen toegestemd hebbende, worden, aldus gewijzigd, goedgekeurd. (1)

De **Voorzitter** merkt vervolgens op, dat, op heden, omtrent het boven gemeld voorstel van den heer Dotrengo, niets anders aan de Vergadering overblijft dan het *appel-nominal* in te stellen, ten einde te beslissen, of de aan deze Kamer ingezonden demissie door den heer Plasschaert, al of niet aan den Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden toegezonden tot deszelfs informatie; doch dat, daar verscheiden leden zich heden tegenwoordig bevindende, welke de zitting van gisteren niet hebben bijgewoond, behoorlijke kennis van het voorstel, in deszelfs gronden en strekking, kunnen verlangen, hij het voorstel in de Fransche taal, en vervolgens eene daarvan vervaardigde Nederduitsche vertaling, zal doen voorlezen. (2)

De heer **Dotrengo** belast zich met de voorlezing van zijn oorspronkelijk voorstel in het Fransch.

De heer **Macpherson**, *Commies van Staat*, doet daarop voorlezing van de Nederduitsche vertaling.

De **Voorzitter** wil als nu het *appel-nominaal* instellen.

Er ontstaat nog eene korte woordenwisseling over de vraag omtrent de bevoegdheid tot het al of niet motiveren van de uit te brengen stemmen door die leden, welke op gisteren niet tegenwoordig zijn geweest.

Het voorstel van den heer **Dotrengo**, strekkende »om den brief van den heer Plasschaert te verzenden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken,» wordt daarop in stemming gebragt, en daarbij met 50 tegen 30 stemmen aangenomen. (3)

Vóór hebben gestemd de heeren: Collard, Tinant, de Serret, Pijcke, de Langhe, Mesdach, Troije, Boeyé Pascal, de Snellinck, Fabry Longrée, Duchastel, van den Hove, van de Male de Nijs, Liefmans, van Kessel, Gendebien, van Hogendorp, Surmont de Volsberghe, Hennequin, Camper, de Hemricourt de Ramioul, van Spaen van Biljoen, Faber, van Meeuwen, Serruys, van Alphen, du Bus, de Melotte d'Envoz, Reyphins, Huytens Kerremans, Geradon, Rosier, de la Motte Baraffe de Lesdain, Dumont, Maréchal, de Stockhem, Ingenhousz, Mesmaekers, Vilain XIII, Trentesaux, de Moor, de Leonaerds d'Achel,

(1) De *Officiële Notulen* van het gebeurde in de zitting van den 30sten November luiden omtrent dit punt aldus:

»De Vergadering intusschen door het vertrek van eenige harer leden onvoldtallig geworden zijnde, zoo is de verdere behandeling dezer zaak uitgesteld tot de eerst volgende zitting.»

Daarbij werd alsnu gevoegd: »De Voorzitter heeft tevens bepaald, dat de beraadslaging over het voorstel voor gesloten zoude gehouden worden, en in de volgende zitting terstond tot de stemming daaromtrent zoude worden overgegaan.»

(2) Zie *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 284.

(3) De uitslag der stemming is op de presentielijst, behoorende bij de *Officiële Notulen* van het gebeurde op dezen dag, aangegeekend. Ook de dagbladen *le Vrai Libéral* in n°. 341, en *le Journal constitutionnel, commercial et littéraire d'Anvers* in n°. 340, hebben dien medegedeeld. De *Rotterdamse Courant* in n°. 144, *Journal Général des Pays-Bas* in n°. 432, en *Gazette van West-Vlaanderen en Brugge* n°. 144, melden omtrent die stemming het volgende:

»Men merkte op, dat de meeste leden der Noordelijke Provinciën tegen en alle leden der Zuidelijke Provinciën vóór stemden. Onder de leden der Noordelijke Provinciën, die vóór het renvoi stemden, waren de heeren: van Hogendorp, van Spaen van Biljoen, van Bommel en van Alphen.

Daarentegen gaf *le Journal de Gand* in n°. 340, het volgende op:

»Nous avons omis de comprendre M. Camper dans le nombre des Membres Septentrionaux qui ont voté pour le renvoi de la lettre de M. Plasschaert au Ministre de l'Intérieur; ceux des Provinces Méridionales, qui ont voté contre, sont MM. de Moreau de Bioul, Membrède et van Aefferden.

XL. *Regeling der wijze van aanvraag om ontslag door leden der Staten-Generaal.* (Behandeling van een voorstel dienaangaande.)

van Bommel, Estrix, Dotrengé, de le Vielleuze, Meeus, Cornet de Grez, Goelens en Tack.

Tegen hebben gestemd, de heeren: Bijleveld, van Hees, van Heeckeren tot Kell, van Lochteren Stakebrand, Groeninx van Zoelen van Ridderkerk, van Utenhove van Heemstede, Duvelaer van de Spiegel, van Wickevoort Crommelin, de Moreau de Bioul, de Jonge, Metelerkamp, van Aefferden, Membrède, van Suchtelen tot de Haere, van der Brugghen van Croy, van Sytzama, Jarges, van der Kemp, A. G. Verheijen, van Heyden Reynestein, van Randwijck van Rossem, van Heerdt tot Eversberg, van Wassenaer Pancras, van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende, van Toulon, Kemper, Clifford, Cuypers, Huyssen van Kattendyke en de Voorzitter.

Mitsdien zal, volgens het genomen besluit, de missive van den heer Plasschaert worden gezonden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken. (1)

(1) Aangezien door sommige dagbladen, nopens het gebeurde bij de behandeling van het voorstel van den heer Dotrengé in deze zitting wetenswaardige bijzonderheden zijn vermeld, wordt dienaangaande nog het volgende medegedeeld:

I. *Rotterdamsche Courant* n°. 144:

De **President** stelde voor, om, uithoofde er op gisteren een aantal leden afwezig geweest zijn, het voorstel nog eens in de Fransche taal en vervolgens in het Hollandsch te doen voorlezen.

De heer **Dotrengé** las andermaal zijn voorstel in de Fransche taal voor; waarna de Nederduitsche vertaling door den Griffier van Staat geschiedde.

De heer **Dotrengé** eenige geringe aanmerkingen op de vertaling gemaakt hebbende, wilde de **President** als nu het appel-nominal instellen.

De heer **Kemper** vroeg, of door het gesloten zijn der discussien verstaan moest worden, dat de Leden, welke op gisteren niet tegenwoordig waren, ook hunne gevoelen niet vermogten uit te brengen; zoo ja, zoude hij daarin berusten, doch zoo niet, zoude hij de gronden doen kennen, ten gevolge van welke hij zijne stem zou uitbrengen.

De **President** opgemerkt hebbende, dat de discussie gesloten was; en eenige geringe woordenwisseling tusschen weinige leden hebbende plaats gehad, werd het appel-nominal ingesteld vóór of tegen het renvoi van den brief van den heer Plasschaert aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Van de tachtig aanwezige Leden stemden 50 vóór en 30 tegen het renvoi; wordende dienvolgens tot het renvoi van de missive des heeren Plasschaert naar den Minister van Binnenlandsche Zaken besloten.

II. *Journal Général des Pays-Bas* n°. 432:

Le **Président**, avant d'aller aux voix, dit que plusieurs membres, qui se trouvent aujourd'hui présents à l'Assemblée, n'y ayant pas été hier, il donnera une nouvelle lecture de la proposition de M. Dotrengé, d'abord en langue Française, et puis d'une traduction Hollandaise, préparée depuis hier.

M. **Dotrengé** se charge lui-même de la lecture de la proposition en langue Française.

Le Commis-d'Etat donne lecture d'une traduction Hollandaise de la proposition.

M. **Dotrengé**, ayant demandé et obtenu la parole, fait trois observations sur la traduction Hollandaise.

La Chambre les admet.

Le **Président** veut mettre la proposition aux voix.

M. **Kemper** demande s'il ne lui sera pas permis, n'ayant pas été présent hier, de motiver aujourd'hui son vote.

Quelques membres réclament la décision de la fermeture de la discussion d'hier.

M. **Reyphins** motive encore son vote en faveur de la proposition de M. Dotrengé.

Quelques membres désirent que la discussion soit de nouveau ouverte.

D'autres réclament l'appel-nominal.

Le **Président** met la proposition aux voix; cinquante membres se prononcent pour le renvoi, et trente contre le renvoi.

La Chambre conclut au renvoi de la lettre de M. Plasschaert à S. Exc. le Ministre de l'Intérieur.

III. *Journal de Gand* n°. 340:

M. **Dotrengé** ayant terminé la lecture de sa proposition, le Greffier en lit à son tour une traduction en Hollandais, laquelle a donné lieu à Mr. Dotrengé de faire des observations sur le sens de quelques phrases, et sur une omission de ce qui a été dit dans l'original, concernant M. Membrède, à la fois membre du Conseil-d'Etat et de cette Chambre.

De **Voorzitter** geeft daarop kennis, dat zijn ingekomen de volgende verzoekschriften.

een adres van Wieringen en andere veenlieden van spon- of baggerturf, wonende op verschillende plaatsen in de provincie Holland en Utrecht, en verzoekende dat tusschen de belasting op den sponturf, die op den steekturf en die op de steenkolen eene meerdere evenredigheid worde gebragt;

een adres van Dierikx, gevangen in het gevangenhuis van Vilvoorde, zich beklagende over het vonnis van het Hof van assises te Brussel, hetwelk hem tot deze straf heeft veroordeeld;

een adres van Schoonens, agent-solliciteur, verzoekende dat de wet van den 24sten Januarij 1815 n°. 3, wegens het verkrijgen van korting op de tractementen of pensioenen van officieren door hunne schuldeischers, mede verbindende worde verklaard voor de Zuidelijke Provinciën;

een adres der Kamer van Koophandel en Fabrieken der stad Schiedam, verzoekende dat in de wet op het patentregt eenige verandering worde gebragt ten gunste der onbillijk en onregelmatig door dezelve bezwaard wordende branders;

De **Voorzitter** stelt voor deze adressen te verzenden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

De heer **Rosier**, lid der Commissie, merkt daarop aan, dat de Commissie zich thans, uithoofde van de ongesteldheid van eenige leden, tot drie leden verminderd ziet; ten gevolge van welke omstandigheid zich de verzoekschriften ophoopen, om welke reden hij het wenschelijk acht de vermelde Commissie aan te vullen.

De **Voorzitter** antwoordt hierop, dat hij zich vleit, dat die Commissie weldra voltalliger zal zijn; maar dat hij, in het tegenovergesteld geval, haar in de eerst volgende zitting zal aanvullen.

De adressen worden daarop naar de Commissie voor de Verzoekschriften verzonden. (1)

De zitting wordt daarmede opgeheven.

Personne ne répliquant à ces observations, le **Président** invoque l'appel-nominal; sur quoi M. **Kemper** demande, si des membres qui n'ont point assisté hier à la séance, ne peuvent pas expliquer les motifs de leur vote? Il s'élève alors une discussion assez vive, à la suite de laquelle le **Président** passe définitivement à l'appel-nominal, dont nous avons fait connaître le résultat.

IV. *L'Oracle* n°. 338, en *Antwerpsche Gazette* n°. 144.

La séance s'ouvre à midi et demi. Les tribunes réservées sont obstruées: S. A. R. le prince d'Orange occupe la sienne.

Après la lecture du procès-verbal de la séance d'hier, le **Président** observe que la rédaction n'en est pas exacte, en ce qu'il n'y est pas fait mention que les débats sur la proposition de M. Dotrengé ont été fermés hier.

Le procès-verbal étant rectifié d'après cette observation, l'Assemblée en approuve la rédaction.

Le **Président** met ensuite aux voix la question: si la lettre, par laquelle M. Plasschaert donne sa démission, sera envoyée au Ministre de l'Intérieur.

Comme plusieurs membres présents à la séance n'ont pas assisté à celle d'hier, le **Président** invite M. Dotrengé à renouveler la lecture de sa proposition en Français.

M. **Kemper** désire qu'une traduction en langue du pays en soit également lue.

En conséquence, M. **Dotrengé** lit sa proposition en Français, et le Greffier donne lecture de la traduction Hollandaise, contre laquelle M. **Dotrengé** fait quelques observations.

Au moment de procéder à l'appel-nominal, M. **Kemper** demande si on doit entendre par la clôture de la discussion, que les membres, qui n'y ont point assisté hier, ne peuvent pas expliquer les motifs de leur vote.

Le **Président** répond que non, puisque la discussion est fermée.

M. **Reyphins** dit qu'on pourrait l'ouvrir, si on le désirait.

M. **Trentesaux** appuie cette opinion.

Le **Président** passe enfin à l'appel-nominal, etc.

(1) De *Officiële Notulen* en de *Nederlandsche Staats-Courant* deelen de boven vermelde woordenwisseling tusschen den Voorzitter en den heer Rosier niet mede. Zij is overgenomen uit de *Rotterdamsche Courant* n°. 144. Ook vele andere dagbladen hebben hetzelfde vermeld, bij voorbeeld *Journal Général des Pays-Bas* n°. 432.